

Zadatak 1.

Nadite moguće termove sljedećih elektronskih konfiguracija:

- a) $n p^3$
- b) $n d^2$
- c) $n s n' p^4$

Rješenje:

a) Od triju jednakih zamaha $L=1$ moguće je napraviti zamahe $L=0,1,2,3$. Stanje s $L=0$ je antisimetrično (**na ploču!**), a stanje s $L=3$ je simetrično. Ostala stanja, tj. $L=1,2$, nemaju nikakvu simetriju.

Od triju spinova $\frac{1}{2}$, moguće je napraviti stanje sa spinom $3/2$, odnosno spinom $1/2$. Prvo od ovih stanja je simetrično, a drugo nema nikakvu simetriju.

Svi termovi moraju biti antisimetrični. Prema tome, u obzir dolaze umnošci antisimetričnih sa simetričnim stanjima, ili umnošci stanja koja nemaju nikakvu simetriju.

Dakle, mogućnosti su:

$L=0, S=3/2$ --- to je term ^4S

$L=1, S=1/2$ --- to je term ^2P

$L=2, S=1/2$ --- to je term ^2D

Budući da je stanje s $L=3$ simetrično i da među spinskim stanjima nema antisimetričnog stanja, term F ne postoji.

- b) $^1S, ^3P, ^1D, ^3F, ^1G$

- c) $^1S, ^2P, ^4P, ^2D$

Termovi F ($L=3$) i G ($L=4$) ne postoje.

Zadatak 2.

Nađite osnovne termove sljedećih elemenata: O , Cl , Fe , Co , As , La . Pri određivanju uporabite iskustveno pravilo (Hundovo pravilo) koje kaže:

Najnižu energiju ima term s najvećom vrijednošću ukupnog spina i najvećom vrijednošću ukupnog zamaha za tu vrijednost spina.

Rješenje:

Elektronska konfiguracija kisikova atoma je $1s^2 2s^2 2p^4$. Budući da nikoja dva elektrona ne mogu imati istu projekciju spina i istu projekciju zamaha, to slijedi da prva četiri elektrona, koji imaju projekciju zamaha jednaku 0, ne doprinose ništa ukupnom spinu. Četiri elektrona u p -podljusci ne mogu imati svi istu projekciju spina jednostavno zato što projekcija zamaha ima samo tri. Dakle, što se spina tiče, on najviše može biti jednak 1; naime $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - \frac{1}{2} = 1$. Pri tome, tri projekcije zamaha, koje pripadaju trima jednakim projekcijama spina, moraju biti različite, a četvrta projekcija spina može poprimati bilo koju od triju mogućih vrijednosti. Dakle, najveći zamah je: $(-1 + 0 + 1) + m = 0 + m$.

Dakle, za taj najveći mogući spin, tj. $S=1$, najveći zamah je $L=1$. Dakle, term najniže energije za kisik je ${}^3P$.

Klor ima elektronsku konfiguraciju $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^5$. Popunjene ljske imaju i spin i zamah jednak 0. Od pet elektrona u zadnjoj ljsci, tri moraju imati jednaku projekciju spina, recimo "prema gore", a preostala dva onda moraju imati projekciju spina "prema dolje". Najveći mogući spin je $\frac{1}{2}$. Najveći mogući zamah je $1+0=1$. Dakle, term osnovnog stanja klora je ${}^2P$.

Za ostale elemente redom se dobije:

Zadatak 3.

Izračunajte broj stanja konfiguracije nl^x .